

НАШЕ

ЖИТТЯ

Газета виходить
з липня 1967 року
щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 1 (593)

Субота, 6 січня 1979 року

Ціна 2 коп.

З ПЕРШИХ ДНІВ — УДАРНІ ТЕМПИ ДО НОВИХ РУБЕЖІВ

Ударно потрудився колектив Запорізького учбово-виробничого підприємства у минулому році. Понад завдання випущено додаткової продукції на 104 тисячі карбованців. Таким чином, створено добру основу для досягнення нових трудових здобутків у четвертому році п'ятирічки.

За прикладом бригад КДВО «Контакт», Єнакіївського та Котопського УВП ряд трудівників підприємства вже взяли підвищені соціалістичні зобов'язання до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна — 22 квітня 1980 року — виконати завдання десятої п'ятирічки.

Останнім часом перед у змаганні веде складальний цех і дільниця намотування котушок. Ви-

робниче завдання колектив дільниці виконує на 106—107 процентів. Тут зекономлено матеріалів на 1900 карбованців. Уже довгий час на дільниці панує зразкова трудова дисципліна.

Наприкінці минулого року на підприємстві відбулися збори, на яких робітники обговорили важливі завдання, висунути листопадним (1978 р.) Пленумом ЦК КПРС, взяли підвищені соціалістичні зобов'язання і накреслили шляхи їх виконання.

За підсумками роботи минулого року 70 кращих виробників нагороджено знаками «Переможець соціалістичного змагання 1978 року».

С. МОРДУШЕНКО.
м. Запоріжжя.

Передова робітниця Полтавського УВП-1 В. В. Лукашук виконує норми виробітку на 170 процентів.
Фото Й. МІНЬКА.

ОЩАДЛИВО ВИКОРИСТОВУВАТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНІ РЕСУРСИ

ВАЖЛИВИЙ РЕЗЕРВ

Одним з шляхів підвищення ефективності виробництва і якості роботи, як підкреслюється у рішеннях XXV з'їзду КПРС, листопадового (1978 р.) Пленуму ЦК КПРС та інших партійних документів, є бережливе використання сировини і паливно-енергетичних ресурсів, додержання суворого режиму економії у всіх сферах господарської діяльності. Керуючись важливими настановами, колектив Херсонського учбово-виробничого підприємства добивається значних результатів у цій справі.

Підтримуючи ініціативу трудівників Львівського виробничого підприємства «Силует», швейники підприємства взяли зобов'язання зекономити в 1979 році 10 тисяч кі-

ловат-годин електроенергії, що становитиме 5 процентів від усієї, яка планується на рік.

Цього буде досягнуто завдяки своєчасному і якісному проведенню планово-попереджувального ремонту, скороченню до мінімуму холостого ходу електродвигунів, встановленню роботи вентиляції за графіком з урахуванням зимового і літнього сезонів, недопущенню вмикання електродвигунів і освітлення в обідній час і після роботи та іншим організаційно-технічним заходам.

Відповідальність за їх виконання покладено на інженера-механіка, майстрів, електриків, усіх членів колективу підприємства.

Н. ТИТОВА,
директор Херсонського УВП.

НА ЗАОЩАДЖЕНІЙ ЕНЕРГІЇ

Колектив Ворошиловградського УВП обговорив ініціативу львів'ян на виробничих зборах. Думка була одностайна: підтримати цінний почин, адже кожен розуміє, що економія і бережливість паливно-енергетичних ресурсів — справа великої державної ваги.

Всі учасники зборів взяли спільне соціалістичне зобов'язання: знизити в 1979 році норми затрат електроенергії на випуск продукції проти досягнутих норм на 3 проценти. Це дасть можливість за рахунок зекономленої енергії виготовити 10 тисяч штук електромашин.

Є. ДАНИЛЬЄВ,
бригадир електриків УВП.
М. ФАДЕЄВА,
штампувальниця.

НЕЙТРОННУ БОМБУ — ПОЗА ЗАКОНОМ!

Тривогу за долю миру, почуття гнівного обурення викликають у радянських людей спрахитливі плани воєнщини США, зв'язані із створенням нейтронної бомби. Суворий осуд зустрічає рішення Білого дому почати виробництво основних компонентів нової зброї масового знищення.

— Американська адміністрація прийняла рішення, яке таїть у собі найтяжчі наслідки для долі всього людства і підштовхує світ на грань ядерної катастрофи, — заявив токар московського виробничого об'єднання компресорного і холодильного машинобудування «Борець» П. Данилін. — На нову загрозу прихильники миру відповідають ще більш енергійними і згуртованими діями в боротьбі за те, щоб людство раз і назавжди було звільнене від появи нейтронної бомби. І найбільш надійну підтримку в цьому русі вони ба-

чать в ясній, гранично чіткій позиції Радянського Союзу, висловленій з трибуни ООН: нейтронна зброя повинна бути заборонена остаточно і безповоротно!

— Ми, представники радянської молоді, — сказав учень Ленінградського ПТУ № 92 А. Бергін, — горді і щасливі тим, що живемо в країні, яка йде в авангарді миру і прогресу. Всім серцем підтримуємо миролюбну зовнішню політику рідної партії, спрямовану на те, щоб зупинити розв'язану НАТО гонку озброєнь, поставити міцний заслін на шляху нейтронної зброї.

Робітниця Тургайської обласної

(ТАРС).

ВИДАНО У ВІРМЕНІЇ

СРЕВАН. (ТАРС). Республіканське державне видавництво «Айастан» випустило вірменською мовою 16-й том Повного

зібрання творів В. І. Леніна. Видання здійснює інститут історії партії при ЦК Компартії Вірменії.

Л. І. БРЕЖНЄВ: ДІТИ — НАШЕ МАЙБУТНЄ

Як відомо, Організація Об'єднаних Націй оголосила 1979 рік роком дитини. ЮНЕСКО попросила глав держав і громадських діячів ряду країн звернутися до дітей з новорічними привітаннями в зв'язку з цією ініціативою ООН.

1 січня по Центральному телебаченню було передано виступ Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Л. І. Брежнєва. Нижче наводиться текст цього виступу:

Здрастуйте, дорогі юні друзі! Поздоровляю всіх вас з Новим роком. Організація Об'єднаних Націй, яка об'єднує майже всі держави землі, вирішила проголосити його роком дитини. Це дуже добре, правильне рішення. Адже діти — це наше майбутнє, їм доведеться продовжувати справу своїх батьків і матерів. Вони, я впевнений, зроблять життя на землі кращим і щасливішим. А наш обов'язок постаратися, щоб діти всіх народів не знали воєн, щоб у них було спокійне, радісне дитинство.

На жаль, сьогодні на землі ще в багатьох місцях гримлять постріли, летить кров і гинуть не тільки дорослі, а й діти. Багато ще дітей вмирають з голоду і від хвороб. З цим не можна миритися. В Радянському Союзі ми прагнемо зробити все, щоб роки дитинства були здоровими і щасливими. Ми створили і продовжуємо будувати тисячі й тисячі світлих, зручних дитячих ясел, дитячих садків, шкіл. Ми прагнемо навчити дітей добра, дружби, навчити їх жити по-доброросудськи з усіма людьми будь-якої національності і кольору шкіри, навчити їх поважати працю і вміти працювати на благо всіх людей.

Дорогі діти! Хлопчики і дівчатка! Настане час, ви теж станете дорослими і тоді турбота про майбутнє ляже на ваші плечі. А поки що бажаю всім вам здоров'я, щастя, мирного і радісного життя.

Виступ товариша Л. І. Брежнєва надіслано в ЮНЕСКО.

(ТАРС).

У 1979-Й — ВПЕВНЕНОЮ ХОДОЮ

ЛЕП ДО ТАЙГОВИХ СІЛ

Уссурійськ. (Приморський край). Крізь тайгу і гори пролягла ще одна лінія електропередачі. До державної мережі підключено 63 окремих селища, сільськогосподарські підприємства краю. Подача енергії у віддалені райони Примор'я дала можливість ліквідувати десятки малопотужних і дорогих сільських електростанцій.

тійний строк роботи двигунів до капітального ремонту продовжився на чверть.

ПЕРШІ КІЛОМЕТРИ КАНАЛУ

Ташкент. На місяць раніше строку здано в експлуатацію десятикілометрову ділянку Паркентського каналу, траса якого пролягла в передгір'ях Чаткальського хребта. Збудовано 24 великі гідро-технічні споруди, вода нової голубої магістралі зростить 1100 гектарів земель. На них створюються спеціалізовані садовино-градарські і овочеві радгоспи. Із завершенням будівництва каналу загальною довжиною 70 кілометрів вологу Чарвакського водоймища одержать близько 24 тисяч гектарів цілини.

місто — 3 конвейєрів
Алма-Ата. Сейсмостійке місто для ста з лишком тисяч жителів зійшло з початку п'ятирічки з конвейєрів місцевого домобудівного комбінату. Колектив підприємства збудував за цей час мільйон квадратних метрів упорядкованого житла. Освоєно нові серії будинків з квартирами поліпшеного планування.
У 1979 році житлові умови поліпшать шістьсот двадцять тисяч жителів республіки.
(ТАРС—РАТАУ).

ВИПЕРЕДИЛИ ГРАФІК

Запоріжжя. З випередженням графіка поставляє двигуни для мікролітражок «Запорожець» і «Волинь» колектив Мелітопольського моторного заводу. В ході змагання за ефективне використання виробничих площ і устаткування впроваджено ряд заходів по підвищенню рівня механізації і автоматизації виробничих процесів. Нове устаткування дало можливість повністю виключити ручні операції і полегшити працю більш як ста чоловік.

Кожен п'ятий автомобільний мотор має тепер Знак якості, а гаран-

ДО 325-РІЧЧЯ ВОЗЗ'ЄДНАННЯ УКРАЇНИ З РОСІЄЮ

ПОРІДНИЛИСЬ «ВОСХОД» І «ТРЕХГОРКА»

Більш як на мільйон карбованців реалізував надпланової продукції в 1978 році колектив Чернівцького виробничого бавовняного об'єднання «ВОСХОД».

Радість успіху буковинських текстильників поділили їхні друзі по змаганню з комбінату «ТРЕХГОРНАЯ МАНУФАКТУРА». У цій трудовій перемозі і їх чимала заслуга. Співдружність колективів, що зародилася понад 30 років тому, багатилася зараз багатьма новими формами зв'язків. У практику ввійшли трудові перекилки передовиків, у яких взяли участь знат-

ні прядильниці, депутат Верховної Ради СРСР Н. І. Шкурей і Герой Соціалістичної Праці В. О. Погибелева, ткалі Г. І. Стефанік і З. П. Разговорова. Понад 200 робітниць «Восхода» змагаються нині з передовими робітницями «Трехгорки», з участю кращих майстрів ткацтва і прядіння підприємств-побратимів проводяться вахти дружби. Трудове суперництво колективів стало міцним фундаментом для досягнення нових успіхів у боротьбі за випуск добротних, красивих тканин.

ВЕРНІСАЖ У «СІЛЬСЬКІЙ ТРЕТЬЯКОВЦІ»

Виставка, присвячена 325-річчю возз'єднання України з Росією відкрилась у народному музеї радянського образотворчого мистецтва, створеному в колгоспі «Україна» Коростишівського району на Житомирщині. Експозиція знайомить з роботами художників і скульп-

торів Москви, Ленінграда, Києва, Ростова, Ярославля, Орла, Якутська та інших міст.

У «Сільській Третьяковці» 500 творів, переданих в дар колгоспові відомими майстрами пензля і різця.
(ТАРС—РАТАУ).

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ РАДЯНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ

Однією з головних рис нашої нової Конституції є те, що вона всебічно глибоко відображає класову, справді інтернаціональну суть радянської загальнонародної соціалістичної держави, визначає її історичне призначення як головного зряддя будівництва безкласового, комуністичного суспільства. В діяльності Радянської загальнонародної держави повно і гармонійно поєднуються інтереси трудящих усіх класів і соціальних верств, усіх націй і народностей нашої Батьківщини.

Як відомо, створення національної державності народів на принципах пролетарського інтернаціоналізму В. І. Ленін вважав одним з найважливіших досягнень Великої Жовтневої соціалістичної революції. Він вказував, що ліквідувавши гніт царизму і буржуазії, «Ми дали всім неруським національностям їх власні республіки або автономні області». Саме це стало однією з вирішальних умов здійснення справжньої рівності між трудящими різних націй і народностей.

Весь багатющий досвід розвитку радянської багатонаціональної держави неспростовно довів, що таким шляхом, завдяки мудрому керівництву Комуністичної партії, її вірності марксизму-ленінізму, принципам пролетарського інтернаціоналізму вдається найбільш повно здійснювати соціальний прогрес в інтересах кожної нації і народності і разом з тим зміцнювати єдність радянського народу — якісно нової історичної спільності людей. У 70-й статті Конституції, зокрема, підкреслюється, що «СРСР уособлює державну єдність радянського народу, згуртовує всі нації і народності з метою спільного будівництва комунізму».

Тепер до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік входить 15 союзних, 20 автономних республік, 8 автономних областей і 10 автономних національних округів.

Як і передбачили основоположники марксизму-ленінізму, справжній інтернаціоналізм у житті кожної нації і народності повинен послідовно здійснюватись шляхом поєднання революційних перетворень у сфері суспільно-політичних відносин з відповідними перетвореннями в сфері виробництва і духовного життя.

Ось кілька з численних фактів,

які підтверджують геніальність ленінської програми в національному питанні. Тільки за 40 років, що минули з часу прийняття попередньої Конституції, Радянська країна збільшила національний дохід у 18 разів, обсяг промислового виробництва — в 29, капітальних вкладень — в 22 рази. Наприклад, економіка дореволюційної України, яка вважалася розвинутою окраїною царської імперії, мала однобокий, аграрний характер. Більш як 80 процентів населення було зайняте в сільському, переважно дрібному натуральному господарстві. Нині ж Українська РСР — рівна серед рівних, високорозвинута, квітуча соціалістична республіка. Обсяг її промислової продукції уже в 1976 році збільшився порівняно з 1913 роком майже в 90 разів. Тільки чотири дні необхідно тепер підприємствам України, щоб виробити таку кількість виробів, скільки їх було випущено за весь 1913 рік.

Особливо високими темпами розвивалась економіка раніше відсталіх районів країни. Так, за роки існування Союзу обсяг промислової продукції Казахської РСР зріс у 600 разів, Таджикиської РСР — більш як у 500, Киргизької РСР — більш як у 400, Узбекиської РСР — майже в 240, Туркменської РСР — більш як у 130 разів.

Усе це дало можливість не тільки ліквідувати економічну нерівність народів, а й найбільш раціонально розвинути продуктивні сили, економіку кожної республіки в єдиному народно-господарському комплексі країни. Інтернаціоналізм і гуманізм соціалістичного ладу, як підкреслюється в нашій Конституції, полягає в тому, що джерелом зростання суспільного багатства, добробуту народу і кожної радянської людини є вільна від експлуатації праця радянських людей.

Усе це вказує на велич звершень радянського народу і не залишає каменя на камені від буржуазних міфів про нібито «нерівноправне становище» націй і народностей в СРСР і «попсування розвитку» в їх матеріальному становищі.

Творча роль інтернаціоналізму на базі соціалістичного ладу делатим повніше виявляється в забезпеченні духовного прогресу кожної нації і народності, в розвитку освіти, науки і культури. Саме

про це говорять неспростовні факти нашої дійсності. Так, якщо в дореволюційній Росії близько трьох чвертей населення було неписьменним, то тепер СРСР став країною суцільної письменності. Більше трьох чвертей працівників зайнятих у народному господарстві мають вищу або середню (повну чи неповну) освіту. Усіма видами навчання охоплено більш як 93 мільйони чоловік. Ще 60 років тому навіть такі великі за чисельністю національності, як киргизи і туркмени, не мали своєї писемності. Тепер же половина дорослого населення кожної з середньоазіатських республік — це люди з вищою і середньою освітою.

На території багатьох нинішніх союзних республік до революції взагалі не було вузів. Тепер в Азербайджані, Вірменії, Білорусії, Казахстані, Киргизії, Молдавії, Таджикистані, Туркменії кількість студентів на 10 тисяч жителів в 1,5—2 рази вища, ніж у Великобританії та Італії, в 2—3 рази вища, ніж у ФРН. А в цілому в нашій країні студентів більше, ніж у Великобританії, ФРН, Франції, Італії, Швеції і Голландії, разом узятих. У кожній радянській республіці є академія наук. У країні працює понад 1300 тисяч наукових працівників, або четверта частина всіх учених планети.

Планомірному економічному і соціальному розвитку усіх союзних республік партія і уряд завжди приділяють величезну увагу. Про це яскраво свідчать і матеріали листопадового (1978 р.) Пленуму ЦК КПРС, виступ на ньому товариша Л. І. Брежнєва, матеріали десятої сесії Верховної Ради СРСР дев'ятого скликання, яка затвердила Державний план і Державний бюджет країни на 1979 рік.

Ось чому міжнародний робітничий клас, прогресивні люди всіх країн Конституцією розвинутого соціалізму називають великою хартією прав людини, яка дає можливість побачити і усвідомити перевагу нового суспільного ладу над капіталістичним, що історично жив себе. Ідеї Основного Закону СРСР — могутня зброя трудящих в їх боротьбі за ідеали миру і соціального прогресу.

П. КОВАЛЬ,
кандидат філософських наук,
старший науковий співробітник
Інституту філософії АН
УРСР.

Добрий настрій у швачки цеху пошиття рукавиць Дніпропетровського учбово-виробничого підприємства Раїси Василівни Кучер. Ударно потрудилась вона у третьому році десятиріччя, стала одним з переможців у соціалістичному змаганні. Змінні завдання передова робітниця виконує на 120—130 процентів, йде із значним випередженням виробничого графіка, що є запорукою дострокового здійснення п'ятирічної програми.

Раїса Василівна носить високе звання ударника комуністичної праці, користується заслуженим авторитетом у колективі підприємства.

На знімку: Р. В. Кучер.
Фото Я. МІНДЕЛЯ.

Підсумки радують, завдання кличуть

В Одеській області більш як 1200 глухих трудівників охоплено рухом за комуністичне ставлення до праці. Із них 900 вже присвоєно почесне звання ударників.

Тут уже стало доброю традицією щороку проводити зліт правофлангових соціалістичного змагання. Нещодавно відбувся такий черговий зліт, в якому взяли участь передовики промисловості і сільського господарства і, який проходив під девізом «Про тих, хто буде комунізм».

Серед делегатів були ударники комуністичної праці — ливарник виробничого об'єднання «Електрик» Л. Ковальський, чий труд відзначено орденом Трудової Слави III ступеня, токаря заводу «Пресмаш» Б. Кордибах, нагороджений медаллю «За доблесну працю», а також ударник комуністичної праці, робітник Білгород-Дністровського сококонсервного заводу М. Чертков і багато інших, хто вносить вагомий вклад у дострокове виконання завдань п'ятирічки, у примноження трудової слави своїх колективів.

Поетичними рядками про ударників праці зліт відкрила інструктор облвідділу УТОГ Лариса Ершова. Її слова були зустрінуті палкими оплесками присутніх. Потім учасники торжества привітала голова облвідділу УТОГ В. І. Семенова, а голова Любашівського міжрайвідділу УТОГ Галина Шеглова піднесла їй хліб-сіль — великий коровай з урожаю 1978 року і висловила побажання, щоб урожайна нива четвертого року п'ятирічки була ще щедрішою, щоб давinka пісня увінчала всі наші трудові діла.

Один за одним піднімаються на сцену представники фабрик і заводів, які складають рапорти про трудові здобутки своїх колективів.

Начальник цеху № 14 взуттєвого об'єднання імені Жовтневої революції Д. І. Стамов розповів про самовіддану працю глухих взуттєвників і за дорученням керівників підприємства вручив передовикам виробництва Н. Чурилової, В. Шумейко, Г. Власюку, Є. Нечипорук, О. Кочетовій цінні подарунки. Про

трудова здобутки глухих робітників підприємств державної промисловості доповіла голова міського відділу УТОГ В. М. Шнайдрок. Вона вручила групі передовиків премії. Від імені колективу Любашівської дитячої лікарні делегату зльоту яні В. Тодосієнко, яка є задушевним другом дітей, вручено кришталеву вазу.

Зворушливою була зустріч на зльоті вчительки Болградської школи-інтернату Є. Левицької з її колишнім вихованцем, нині передовиком заводу «Будгідраліка» Михайлом Головченком.

На сцені ветерани виробництва Олександр Запорожеч, Валентин Дубовицький, Борис Кордибах, Анатолій Дрібнок, Микола Конашевич з яскраво-червоними стрічками через плече з написами: «Ветеран праці», «Ударник комуністичної праці», «Майстер — золоті руки». Ведуча запрошує сюди ж молодих робітників об'єднання «Електрик» Михайла Михневича, Василя Кривоного, Тимофія Подольяна, Людмилу Дяченко і Валентину Грищенко, яких ветерани пов'язали своїми стрічками. Це стало ніби символом передачі трудової естафети старшого покоління молодшому. Юнаки і дівчата запевнили учасників зльоту, що з гідністю виправдають цю велику честь.

В. І. Семенова під аплодисменти делегатів вручила директорам районних клубів Любашівського — Г. Шеглової, Роздільнянського — Є. Сергієнко, Ізмайльського — Т. Савченко, які добились відмінного обслуговування членів УТОГ, знаки «Переможець соціалістичного змагання 1978 р.». Кожному учасникові зльоту вручено пам'ятну папку із зверненням до всіх членів УТОГ області ще ширше розгорнути рух за комуністичне ставлення до праці.

Вся робота зльоту супроводжувалась виступами ансамблю «Червоний вітрила» і естрадного колективу обласного Будинку культури, які присвячували свої номери окремим передовикам виробництва.

В. КВІТЧЕНКО,
м. Одеса.

ВИГОТОВЛЯЄМО НОВІ ВИРОБИ

Дуже напруженим був 1978 рік для колективу цеху № 2 Чернівецького УВП у зв'язку з реконструкцією колишнього трикотажного підприємства і спеціалізацією його по випуску текстильно-галантерейних виробів. Велика робота проведена по демонтажу старого обладнання та монтажу, налагоді і освоєнню нових машин. За рік повністю перероблені енергоживильні мережі, освітлення і вентиляція відповідно до потреб нового виробництва і встановлено близько 750 плетільних, пакувальних і мотальних машин. Крім того, силами робітників було виготовлено 20 одиниць нестандартного обладнання.

Велика заслуга у достроковому виконанні такого обсягу робіт слюсарів, електриків, токарів, якими керували інженер-механік М. Т. Мешков і старший інженер-механік В. М. Рябий.

Однак головним завданням адміністрації, партійної і профспілкової організації було навчання новим професіям колишніх швачок-мотористок, в'язальниць, фарбувальниць, закрийників з великим стажем роботи. Необхідно було врахувати їх нахили, навика, стан здоров'я та інші фактори.

Для початку була сформована група робітників, яка навчалась професіям плетільників, накатників-контролерів, пакувальників і в'язальниць, слюсарів-ремонтників, помічників майстрів. Заняття проводились під керівництвом досвідчених працівників цеху № 1, де начальником комуніст В. В. Степанов. Після закінчення нав-

чання члени групи стали вчителями-наставниками своїх товаришів.

Теоретичні заняття за спеціальними програмами проводили досвідчені фахівці. Окремо було створено чотири групи робітників для здобуття професії плетільника.

Завдяки чіткій організації навчання, постійній увазі до цієї справи директора УВП П. М. Горбунова і заступника директора з навчально-виховної роботи М. Д. Ермакова, повсякденній організаторській роботі партійної групи цеху, майстрів А. І. Петрової і Я. І. Щетиніна у травні була завершена перекваліфікація, і 180 робітників здобули нові професії.

Удосконалюючи свої практичні навика, 36 чоловік плетільників добились права працювати з особистим клеймом. Серед них І. П. Савчук, М. В. Мотуз, О. А. Христюк, А. А. Рябець, Л. Г. Бубнова та інші. Колектив стабільно виконує план випуску продукції при хорошій якості.

Нині перед нами стоїть завдання освоєння нових видів виробів текстильної галантерей.

1979 рік працівники Чернівецького УВП зустріли з почуттям виконаного обов'язку. Виробничий план третього року п'ятирічки здійснено достроково, дано значну кількість надпланової продукції. Прагнучи успішно перетворити в життя рішення XXV з'їзду КПРС, колектив докладає всіх зусиль для дострокового виконання плану четвертого року десятої п'ятирічки.

В. ІЛЬНИЦЬКИЙ,
начальник цеху № 2 Чернівецького УВП.

Працівник ательє № 4 Київської фабрики індпошиву взуття Олексій Панасович Ермишев успішно завершив третій рік і взяв добрий старт у четвертому році п'ятиріччя.

Маючи великий практичний досвід, ударник комуністичної праці щоденно виконує змінні завдання на 140—150 процентів, забезпечує високу якість виробів.

Всі сили Олексій Панасович спрямовує на дострокове виконання плану нинішнього року і п'ятиріччя в цілому, щоб зустріти день виборів до Верховної Ради СРСР новими трудовими успіхами у своїй роботі.

На знімку: О. П. Ермишев.
Фотс І. ЩЕРБАНЮКА.

ЕНТУЗІАСТ

Члена УТОГ комсомольця Валентина Поліщука добре знають і шанують в колективі Житомирського учбово-виробничого підприємства. Він один з кращих робітників швейної дільниці, що випускає бавовняні костюми для трудівників промисловості і сільськогосподарства.

На підприємстві Валентин працює 16-річним юнаком. З перших днів роботи почав наполегливо оволодівати спеціальністю і через кілька років став справжнім майстром своєї справи. Змінні завдання виконує на 115—120 процентів, йому присвоєно високе звання ударника комуністичної праці.

Проте робота на підприємстві хоч і головна, але лише частина його широких інтересів. Юнак без відриву від виробництва закінчив 15 класів школи робітничої молоді, є активним учасником художньої самодіяльності. Його хоббі — танці, які він полюбив ще з дитинства.

Валентин Миколайович виступає на сцені і в інших видах самодіяльного мистецтва. 1972 року на обласному фестивалі в Житомирі був нагороджений срібною, а 1978 року на першому Всесоюзному фестивалі в Києві — малою золотою медаллю.

А ще Валентин Миколайович любить малювати, багато читає, зокрема літературу політичну, художню, на юридичну, технічну, мистецтвознавчу та на інші теми. Він бере активну участь у тематичних вечорах, є членом редколегії газети підприємства, де часто стають у пригоді його художній хист і всебічні знання.

Шанують Валентина Поліщука всі, хто його знає, і не тільки як передового виробника, але й як ентузіаста культурного життя, чуйну, доброзичливу людину, яка завжди готова прийти на допомогу іншим.

Г. ПОЛІСЬКИЙ,
м. Житомир.

АКТИВІСТ СПОРТИВНОЇ РОБОТИ

Спортивна біографія комуніста Михайла Васильовича Нікуліна бере свій початок ще в довоєнний час, коли він пішов на службу в ряди Радянської Армії. Відтоді і до сьогоднішніх днів він не розлучається з спортом.

Фізичне загартування часто виручало Михайла Васильовича під час Великої Вітчизняної війни, де він був навідником 45-міліметрової гармати.

Демобілізувався М. В. Нікулін 1974 року в Житомирі. Перебуваючи тут, він ще раніше пов'язав свою долю з Житомирським обласним відділом УТОГ, закінчив Івано-Франківський технікум фізичної культури.

Михайло Васильович 12 років був тренером по футболу серед глухих, підготував немало спортсменів-футболістів. Багато років

він є незмінним секретарем обласної спортивної федерації глухих, бере активну участь у складанні планів фізкультурно-масової роботи серед виробничих промислових підприємств і учнів — членів УТОГ, в організації спортивних змагань, які відбуваються у Житомирі.

За великі заслуги у розвитку спорту Михайло Васильович відзначений багатьма почесними грамотами, цінними подарунками, грошовими преміями.

— Це чуйна, задушевна людина, — говорить про М. В. Нікуліна голова обласного відділу УТОГ О. Д. Тверська. — Він користується заслуженим авторитетом не лише серед глухих, але й чуючих спортсменів.

М. КРОПІВ'ЯНСЬКИЙ,
м. Житомир.

КОНЦЕРТ ДЛЯ ПЕРЕДОВИКІВ

В Іллінецькому клубі, що на Вінниччині, відбувся зліт членів нашого Товариства Іллінецького і Гайсинського районів.

На зльоті виступила робітниця Гайсинської швейної фабрики Світлана Олександрівна Бондар, учасниця республіканської наради наставників.

Світлана Олександрівна розповіла про свою роботу, про виховання молоді зміни.

Досвідом роботи поділились ряд передовиків промисловості і сільськогосподарства Іллінецького та Гайсинського районів.

На завершення відбувся концерт, який показали учасники художньої самодіяльності обласного будинку культури.

А. ТЮТЬКОВА,
перекладач Гайсинського міжрайвідділу УТОГ.

УЧНІВСЬКИЙ ВОГНИК

Люби і знай мову

Вечір «Люби і знай рідну мову» відбувся в Острозькій школі-інтернаті для глухих дітей. Його підготували вчителі мови О. А. Озінковська та Л. І. Юхніч.

Святково прикрашений актовий зал. На сцені портрет В. І. Леніна і його вислів: «Мова є найважливішим засобом людського спілкування», вислови про мову класиків української доживтневої і радянської літератури.

Захоплено слухають учні доповідь про мову вчительки О. А. Озінковської. З цікавими розповідями виступили учні десятих-дванадцятих класів Рая Одарчук, Вітя Мішун, Петро Борковський.

Велике поштовхання серед присутніх викликали мовні загадки, ребуси, шаради.

Вечір закінчився літературним монтажем, який виконали учні старших класів.

О. ПЕРФЕНЮК,
завуч школи.

м. Острого,
Ровенської обл.

Справи піонерські

Піонерська дружина імені Павла Морозова Одеської школи-інтернату № 97 прийняла в свою сім'ю загіг четвертого «Б» класу. З того часу піонери стали краще вчитися і провели багато цікавих заходів. Четверокурсники старанно протягом тижня чергували в школі і щодня випускали листівки-заклики, організували «Книжкову лікарню», зібрали гербарій для біологічного кабінету, провели піонерський збір, присвячений піонер-героям, підготували номер художньої самодіяльності.

О. САМОЙЛЕНКО.

м. Одеса.

ЮНІ ПРОПАГАНДИСТИ

Великим авторитетом у Білоцерківській школі-інтернаті для глухих дітей, що на Київщині, користуються учні В. Тимошенко, Л. Верна, В. Трохимець, М. Фесенко. Вони — шкільні політінформатори-пропагандисти.

І авторитет їх полягає не тільки в тому, що вони проводять бесіди про нову Конституцію СРСР, про роботу листопадового (1978 р.) Пленуму ЦК КПРС, за творами Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнєва.

«Мала земля», «Відродження», «Цілина», а в тому, що всі їхні бесіди ґрунтуються на прикладах з життя глухих дітей, на прикладі своєї школи-інтернату, яка зростає рік у рік.

Звичайно, готуватися до бесід і політінформації школярам допомагають вчителі.

В. ЛОМЕЙКО,
секретар комітету комсомолу Білоцерківської школи-інтернату для глухих дітей.
Київська обл.

ТЬОТЯ ФРОСЯ

«...Ми любимо нашу тьотю Фросю. Вона дуже хороша людина», — так починається колективний твір учнів 6-го класу Чернівецької школи-інтернату для глухих дітей на тему: «Про людей хороших».

Тьотя Фрося — це Фросина Григорівна Чікош, котра працює в школі вже 14 років. Прийшла вона до нас зовсім юною. Швидко оволоділа кулінарними тонкощами, котрим її навчили старші товариші по роботі. Завоювала любов та повагу у малечі і в дорослих.

«...Ми любимо говорити з тьотею Фросею тому, що вона розуміє нас і спілкується дактилем. Вона завжди знайде тепле слово, пошаржує, з нею ми не сумуємо за рідними. Вона смачно готує і нав-

чила Ярослава з нашого класу готувати картопляні і м'ясні зрази, а він, в свою чергу, навчив маму».

Не розлучаються учні школи з Фросиною Григорівною і влітку, бо вона виїздить у піонерський табір і там її добрі руки і щире серце допомагають відпочивати.

«У тьоті Фросі завжди усміхнене обличчя. А її очі голубі, наче небо в ясний день. Золоті руки тьоті Фросі теплі і ласкаві», — пишуть діти.

Щаслива людина Фросина Григорівна. Вона так потрібна людям!

С. БІЛЯЄВА,
Л. ДАНИЛЬЧЕНКО,
вчителі Чернівецької школи-інтернату для глухих дітей.

Значна робота по розвитку залишків слуху проводиться у Сімферопольській школі-інтернаті для глухих дітей.

На знімку: вчителька Тамара Романівна Соколовська проводить заняття.

Фото О. ШУСТА.

ГОЛОВНА МЕТА — РЕАБІЛІТАЦІЯ

Наше Товариство за останні роки багато зробило для соціальної реабілітації трудівників республіки з вадами слуху. Боротьба проти глухоти, як головна мета діяльності Товариства, проводиться в напрямках залучення їх до суспільно-корисної праці, підвищення ідейно-політичного, культурного і технічного рівня, всебічного обслуговування і лікування, а також поліпшення умов навчання глухих і туговухих дітей.

При інституті отоларингології створено лабора-

торію сурдоакустики, а торік на кошти і за ініціативою Товариства завершено спорудження слуховідновлювального центру, у клініці якого вже лікуються хворі. Нині відкриваються великі можливості для широкого застосування сучасних методів діагностики і лікування людей з різними порушеннями слуху, для дальшого розвитку досліджень по боротьбі з глухотою і туговухістю. Більш детально розповідається про це в статті яку пропонуємо нижче увазі читачів.

налу 60—70 децибел, то дитина чує нормально; при відсутності реакції — сила сигналу береться на облік при дальшому спостереженні.

В останнє десятиріччя розпочався інтенсивний розвиток методів об'єктивної аудіометрії. До них відносяться:

— електрофізичні методи, засновані на реєстрації і аналізі біопотенціалів периферійних і центральних відділень звукового аналізатора з наступним обробленням їх на електронно-обчислювальній машині. Ці методи вкрай необхідні для дослідження слуху в осіб (особливо дітей) з розумовим відставанням, психічно неврівноважених і з порушеннями мови центрального походження, де звичайна аудіометрія не вдається;

— електроакустичні методи, в основу яких покладено вимірювання різних показників звукового опору (імпедансу) середнього вуха людини у відповідь на дію звукових стимулів. Ці методи (динамічної імпедансометрії) дозволяють об'єктивно і якісно диференціювати різні захворювання середнього вуха, завтки і слухового нерву.

В останні роки в нашій країні і

за рубежем слухопокращувальна хірургія досягла чудових результатів. Так, наприклад, у Київському науково-дослідному інституті отоларингології імені О. Коломійченка з кожних ста хворих отосклерозом у 97—98 людей вдається хірургічним шляхом добитися задовільного результату. При пониженому слуху на ґрунті хронічного запалення середнього вуха стійкого покращення слуху вдається домогтися у 75 відсотків хворих шляхом тимпанопластики. Проте ці успіхи можливі тільки при умові хорошого стану внутрішнього вуха і слухового нерву. В іншому випадку ефективність хірургічного втручання різко падає або операція взагалі неможлива.

Слід сказати, що осіб з ураженням внутрішнього слуху і слухового нерву (перцептивна туговухість або глухота) значно більше, ніж тих, котрі хворіють туговухістю внаслідок захворювання зовнішнього і середнього вуха (кондуктивна туговухість).

На жаль, для більшості людей з тяжкою перцептивною туговухістю і глухотою нині ні медикаментозне, ні хірургічне лікування не можливе.

В цій статті я хотів би детальніше зупинитися на реабілітації

(компенсації) слухової функції саме цієї групи хворих.

Під реабілітацією маємо на увазі, по-перше, застосування різних звукопідсилювальних пристроїв для покращення сприйняття мови (слухові апарати, індивідуальні і колективні звукові підсилювачі); по-друге, використання інших органів чуття для передачі мовної інформації в центральні відділення мозку (зору, тактильно-вібраційного чуття); і по-третє, редукація — тренування слуху за допомогою спеціальних сурдопедагогічних занять в основному з людьми, що одержали слухові апарати.

Не менше як 80 відсотків глухих людей потребує слухопротезування. Нині в СРСР і за рубежом розроблено близько 50 типів різних слухових апаратів — кишенькових, завушних, внутрівушних. Їх підбір повинен бути суворо індивідуальним із застосуванням досить складних методів вивчення функціонального стану звукового аналізатора людини.

Навчання і розвиток мови у глухих дітей особливо важливий. Без таких занять глухі діти не можуть говорити і стають німими. Девіз нашого часу: «Людина може бути глухою, але вона не повинна бути німою».

Для розвитку мови у дітей в домашніх умовах і школах використовуються індивідуальні і колективні підсилювачі.

Співробітниками Київського НДІ отоларингології спільно з підприємствами УТОГ розроблена і виготовлена як діагностична, так і реабілітаційна звукопідсилювальна апаратура. Це «Установка для ігрової і умовно-рефлекторної аудіометрії», колективний підсилювач «Спектр», універсальний частотно-

полосовий підсилювач «Фільтр». Крім того, для реабілітації туговухих в інституті створено індивідуальний бінауральний акустичний підсилювач, радіослуховий апарат «Слух-1», модифікаційний слуховий апарат «АК-1М», індивідуальний «Підсилювач-коректор», прилад для підбору типу слухового апарату.

Важливість цієї роботи підтверджується тим, що за розробку і впровадження в практику методів і засобів діагностики і реабілітації функції слухової системи людини група співробітників Київського НДІ отоларингології і голова ЦП УТОГ А. Х. Семко удостоєні Державної премії УРСР 1978 року.

Одним з дійових методів компенсації залишкового слуху є навчання читанню з губ, котре обов'язково повинно проводитися з глухими і туговухими, у яких зниження слуху сталося в період, коли мова вже сформувалась. Ці заняття здійснюють сурдопедагогічні обласні і міських сурдологопедичних кабінетів.

І нарешті, важливе місце в реабілітації займає редукація слуху і, зокрема, адаптація до слухового апарату. Заняття по адаптації, які проводять сурдопедагоги, дозволяють хворому після впертих тренувань розрізняти слова за окремими доступними слуху акустичними ознаками.

Застосування перерахованих вище методів реабілітації порушень слуху дозволяє прилучити до суспільно-корисної праці багатьох людей, що страждають глухотою і туговухістю.

О. ЦИГАНОВ,
директор Київського науково-дослідного інституту отоларингології імені професора О. С. Коломійченка.

МУЗЕЙ У СУБОТОВІ

Позолотою вкрився купол Іллінської церкви в старовинному Суботові. Наряднішою стала давня споруда, набувши свого первісного вигляду. Це як слід попрацювали спеціалісти Київських реставраційних майстерень. І ось тепер в усипальниці Богдана Хмельницького — організатора боротьби українського народу проти гнобителів — почалися роботи по створенню музею його імені. Обладнується експозиція, яка розповідь про минуле, сучасне і майбутнє цього славного краю.

Гетьман народився і провів свої дитячі роки тут, в Суботові. Тут він зазнав на собі знущань польської шляхти, звідси втік на Січ, щоб почати визвольну боротьбу. З Суботовом зв'язано й багато великих подій періоду визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. Звідси гетьман керував

козацькими військами, спрямовуючи невідомі удари своїх полків проти ворога, звідси він піднімав народ на боротьбу. Тут він підписував універсали, які кликали селянство до зброї.

Підписи гетьмана на документах «Дано з Суботова» знали тоді в багатьох країнах світу. З цього села Богдан Хмельницький написав у 1653 році послання в Москву, в якому просив подати допомогу в боротьбі з поневолювачами українського народу.

Численні документи, малюнки, картини експозиції розкажуть про зустріч гетьмана в серпні і листопаді 1653 року з російськими посланцями Фомінін і Тургеневим, з якими він обговорював питання про дальше зміцнення зв'язків між Україною і Росією, про спільну боротьбу проти іноземних по-

неволювачів. Широко будуть представлені в музеї і матеріали історичної Переяславської ради, рішенням якої Україна була возз'єднана з Росією.

Частина експозиції буде присвячена видатним українським і російським письменникам, художникам минулого і сучасності, які побували в цих історичних місцях. Значне місце займе розповідь про розквіт краю в роки Радянської влади.

Почалися в Суботові і роботи по новому благоустрою знаменитих трьох криниць. Вони розташовані неподалік від центру села, куди збігаються всі його вулиці. Їх викопали за часів Хмельницького. Ці криниці — символ священної дружби трьох братніх народів — українського, російського і білоруського. Буде оновлено пам'ятник Богдану в Суботові, реставровано інші об'єкти, зв'язані з його ім'ям.

М. КАРПЕНКО.

Черкаська обл.

СВІТЛЕ СЛОВО ВЧИТЕЛЯ

Ми знаємо немало українських письменників, що працювали вчителями і залишили нам твори з шкільного життя. Серед них чимало найпершим можна назвати Степана Васильченка (Степана Васильовича Панасенка).

Видатний митець художнього слова більшу частину свого життя присвятив школі. Педагогічна робота була невичерпним живим джерелом тем і образів для його кращих творів дожовтневого і особливо радянського часу. Палким протестом молодого вчителя проти задушливих і безправних умов існування дореволюційної школи було його перше оповідання («Не устоял», 1903). «Я не міг миритися з таким становищем учителя...», — пояснював згодом С. Васильченко в автобіографічному нарисі «Мій шлях». — Вирішив: так жити не можна — треба боротися. Та як? За зброю до такої боротьби я вирішив узяти слово... Хотілось закрити так, щоб почувли всі народні учителі. Вирішив написати... оповідання, щоб вхопило за вчительське серце, а видрукувати його в популярній між учителями київській газеті».

Зазнав Степан Васильченко всіх життєвих знегод, які неминуче супроводжували «неблагонадійного» вчителя: постійні терзання — перевід з одного місця на інше, виключення з учительського інституту, тюремні ґрати і окопи імперіалістичної війни. Все це випало на його долю, обізвалося в душі протестами, роздумами, надіями і перелилося у хвилюючі рядки. Та водночас наснажувала вчителя-письменника любов до народу, до його скривджених дітей, надихала віра в неминуче утвердження гуманізму, добра, соціальної справедливості. Цими ідеями пройняті його рукописні «Записки вчителя», пісенно звучить оптимізм в його

ліричних і гумористичних новелах, повістях та п'єсах. До революції С. Васильченко писав лише «про дітей», а це «для дітей». У радянський час учні Васильченка стають і прототипами героїв його творів і читачами.

В останні роки С. Васильченко працював у Київській 61-й трудовій школі імені Івана Франка, що містилася в будинку по вулиці Мельникова, 79, де тепер встановлена меморіальна дошка. За спогадами товаришів Васильченка, школа йому була потрібна, як повітря. Коли починався навчальний рік, Степан Васильченко навіть переходив жити до школи. Його завжди бачили в оточенні учнів чи то в класі, в коридорах, часто в шкільному саду. Будучи здебільшого мовчазним, він оживав серед дітей, ставав говірким, веселим. Тут кинув жартом і усміхнеться, там, дивись, захопив уже хлопчиків до пісні. А то сяде з ними на ганку і давай обмірковувати, яку п'єсу їм поставити на Жовтневі свята чи до річниці з дня народження Івана Франка.

Калиновими мостами до нових і нових поколінь читачів іде барвисте Васильченкове слово, живе про нього добра пам'ять.

Художнє слово Степана Васильченка чарує нас мудрістю і красою, спонукає до роздумів і хвилювань. Глибоко зворушує гірка дореволюційна доля його маленьких героїв, захоплює благородство трудивників і мужність революціонерів. Ми переймаємося внутрішнім оптимізмом Васильченкових оповідань, повістей і п'єс, бо їх творець вірив у торжество світлого майбутнього свого талановитого народу і наближав його самовідданою творчою працею письменника.

В. ОЛИНИК,

кандидат філологічних наук.

Вечір—портрет

У Житомирському будинку культури вшанували передовика льнокомбінату Ю. Я. Мельника. Його трудова біографія розпочалася у 1963 році на УВП, а згодом він перейшов працювати вантажником у цех сировини льнокомбінату. За цей час Юхим Якович закінчив 12 класів вечірньої школи робітничої молоді, здобув звання ударника комуністичної праці, норми виробітку виконує на 175 процентів.

А вільний від роботи час Ю. Я. Мельник віддає спорту. Він — переможець республіканських змагань з лижного спорту, займав призові місця з багатоборства ГПО, захоплюється футболом, баскетболом. Мельник — член спортивної ради міської федерації глухих.

У день вшанування, славного виробничника прийшли привітати 120 членів УТОГ міста. З словами вдячності і добрих побажань звернулися до Юхима Яковича інструктор облідділу УТОГ Г. І. Хмара, робітник меблевого комбінату Я. В. Головачов та інші.

За сумлінну багаторічну працю і за успіхи в спорті Юхима Яковича Мельника нагороджено грамотою облідділу УТОГ і сувеніром.

Вечір-портрет закінчився концертом художньої самодіяльності. М. ГУРЧЕНКО.

Танці — ліричні і жартівливі, повільні і швидкі — у виконанні учасників танцювального колективу Житомирського будинку культури полонять глядачів. Бурхливими оплесками нагороджують їх члени нашого Товариства, коли самодіяльні артисти виступають на сценах міста і області.

На фото: учасники танцювального колективу (зліва направо) Галина Голохваст, Тетяна Виговська — швачки УВП, Наталія Шушпанникова — полірувальниця меблевого комбінату, Оксана Гончарук — працівниця ремпобуткомбінату, Лариса Кутнюк — швачка УВП.

Фото І. ТОЛОЧКА.

3 БЛОКНОТА РЕПОРТЕРА

У ПАМ'ЯТІ НАРОДНІЙ

На одній з центральних вулиць міста-курорту Миргорода, майже біля самих воріт, що ведуть на завод прославлених мінеральних вод, стоїть світлий особняк, фасад якого прикрашає яскравий східний орнамент. Зайдіть у цей будинок, що його дуже шанують миргородці, — і він розповість вам про яскраве, як блиск булату, життя великого сина Кавказу, полум'яного поета-воїна XVIII століття Давида Гурамшвілі.

Ще в молодості його, вихідця з стародавнього княжого роду, викрали з грузинського села Сагурамо, що поблизу Мцхети, розбійники, які намагались продати дорогого полоненого туркам. Лише втеча через гори і Терек у Росію, врятувала Давида від принизливого османського рабства. Давид прийняв російське підданство і вступив рядовим у пусарський полк. Під час російсько-турецької війни він сміливо штурмував фортецю Хотин, біля Фрідріхсгофена і Гельсінгфорса хоробро бився з шведами, а в битві біля Кюстріна під час Семилітньої війни потрапив у полон до прусаків.

Звільнившись з ув'язнення в Магдебурзькій фортеці, підпоручик граф Давид Гурамов у 1760 році вийшов у відставку і оселив-

ся в селі Зубівка, під Миргородом.

На миргородщині він і помер у 1792 році. Лише через багато років стало відомо, що саме на Україні на повну силу розцвів його поетичний талант, що в одному з найкращих своїх віршів про село Зубівка він змалював образ української дівчини, що по мотивах українських пісень написав поему «Весела весна». Майже через століття після смерті поета вийшла в світ його чудова збірка «Давитіані», яка зробила безсмертним ім'я Гурамшвілі. Це ім'я носять тепер вулиця, міська бібліотека і школа № 2 м. Миргорода.

Тільки в радянський час вдалося розшукати могилу поета. У 1949 році на ній було споруджено пам'ятник роботи скульптора Я. Ражби. А поруч на пам'ять про Д. Гурамшвілі засновано літературно-меморіальний музей.

В одному із залів музею експонується чудова декоративна ваза з фарфору — дипломна робота випускника Миргородського керамічного технікуму Б. Домненка, присвячена великому поетові сонячної Грузії. Ця ваза — лише одне з скромних свідчень величезної любові і поваги українців до Давида з Сагурамо.

В. ХОХЛАЧОВ.

Консультація нашого життя

ТВІЙ РОБОЧИЙ ПАСПОРТ

Це документ особливого роду. Поряд з паспортом, який є свідченням приналежності до величезної сім'ї радянських людей, трудова книжка — предмет законної гордості трудівника, посвідчення соціальної значимості кожного з нас.

Перша трудова книжка була запроваджена з 1 січня 1939 року постановою Раднаркому СРСР. Відтоді вона стала основним документом, який містить відомості про трудову діяльність робітника або службовця, а з 1965 року — і колгоспника. Як і будь-який документ, цей робочий паспорт має особливості, зв'язані з його правовим становищем, про які необхідно знати кожному трудівникові. Вони такі.

Тим, хто вперше влаштовується на роботу, необхідно пред'явити довідку про місце останніх занять (звільненням із Збройних Сил СРСР — військовий квиток). Ці документи є підставою для прийняття на роботу тих, у кого ще немає трудової книжки. Причому, трудова книжка заводиться на будь-якого працівника, який працював понад 5 днів.

А що записується в наш трудовий паспорт? Насамперед такі відомості: про роботу, починаючи з дати прийняття, переведення на іншу постійну роботу, звільнення.

На сторінках трудової книжки фіксуються і трудові успіхи пра-

вкладши. Вкладши без трудової книжки недійсний.

При звільненні працівника всі записи про роботу, нагородження і заохочення завіряються підписом керівника або спеціально уповноваженою ним особи і печаткою організації (відділу кадрів).

Адміністрація зобов'язана видати працівникові його трудову книжку в день звільнення. При затримці видачі цього документа з вини адміністрації виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу. Якщо в день звільнення працівник відсутній, йому надсилається поштове повідомлення про необхідність одержання документа. Пересилка трудової книжки поштою допускається тільки за згодою її власника.

А що робити в разі втрати трудової книжки? Нову трудову книжку з написом «Дублікат» повинна видати адміністрація за місяць останньої роботи не пізніше 15 днів після заяви про втрату. Дублікат заповнюється відповідно до загальних правил. І першим сюди вноситься запис про загальний стаж роботи, підтверджений документами.

Якщо трудова книжка стала непридатною, вона також замінюється дублікатом.

Такими є загальні правила ведення трудового паспорта.

С. КАМЛІЦЬКИЙ,

юрист.

Редактор П. БУЛАТОВ